

VWS – Directie: GMT

Fractie:

Kamerlid:

Vraagnr:

**Q: hoe staat de minister tegenover een patent pool
(zoals voorgesteld door Costa Rica aan de WHO, extra
onder de aandacht gebracht door Wemos)**

- Ik heb hier van Kamerlid Dijkstra en Kamerlid Ploumen ook Kamervragen over ontvangen. Ik zal die voor het volgende debat beantwoorden en dan meer uitgebreid op in gaan. Ik wil dit onderwerp graag goed met mijn collega's van EZK, OCW en BZ bespreken. Maar voor nu:
- NL is voorstander van het delen van informatie en wetenschappelijke data.
- De patent pool waar Costa Rica voor pleit bij de WHO is vrijwillig van aard. Daar waar het een vrijwillige deelname betreft is Nederland voorstander van een patent pool.
- *Eventueel:*
- Van verplichte pooling van patenten is Nederland geen voorstander.
- Patenten geven bedrijven investeringszekerheid.
- Als dat wegvalt omdat zij geen intellectueel eigendom rechten meer hebben, zullen ze niet investeren.
- Bedenk dat – zeker bij vaccinontwikkeling – de investeringen en risico's groot zijn. Een ontwikkelingstraject kan ook mislukken.

VWS – Directie: GMT

- Daarnaast hebben we ook private partijen nodig in de therapie ontwikkeling. Zij hebben kennis over ontwikkeling, productie en distributie.

VWS – Directie: GMT

Fractie:

Kamerlid:

Vraagnr:

Q: Waarom duurt de beantwoording zo lang. De WHO heeft het voorstel voor een patent pool al omarmd.

- De vrijwillige bijdragen aan een patent pool, dat idee vinden we ook goed.
- Maar ik wil wel graag de nadere uitwerking van het voorstel goed in de gaten houden.
- Het voorstel van Costa Rica is door de lidstaten (van de WHO) nog niet besproken. Hier is nog tijd voor.
- En ook zonder de patent pool worden nu publieke en private onderzoekslijnen opgezet. Dus er gaat ook geen tijd verloren.

VWS – Directie: GMT

Fractie:

Kamerlid:

Vraagnr:

**Q: Maar minister, u wilt toch ook geen monopolisering.
Dit voorkomt het Costa Rica voorstel.**

- Het Costa Rica voorstel spreekt over een vrijwillige patent-pool. Dit moet nu niet verwarren met het voorkomen van monopolisering.
- Met behulp van octrooien kunnen bedrijven de aanzienlijke investeringen en risico's terugverdienen.
- Maar octrooien maken het voor bedrijven ook mogelijk om samen te werken en kennis te delen.
- Dat kan binnen en buiten een patent pool.
- Op die manier stimuleer je risicovolle initiatieven en voorkom je free rider gedrag.
- Verschillende private partijen nemen nu grote risico's bij de ontwikkeling van vaccins en het opzetten van productiecapaciteit. Bijvoorbeeld (10)(2a) in Leiden en het initiatief van de Bill & Melinda Gates foundation om te investeren in productiecapaciteit.
- Die initiatieven zorgen voor de noodzakelijke versnelling. Ik wil dat nu niet belasten met een discussie over verplichte patent pooling.

VWS – Directie: GMT

- We moeten er wel over nadenken hoe we -zeker op de korte termijn - vaccins eerlijk gaan verdelen. Doordat de vraag enorm is en productiefaciliteiten beperkt zijn verwacht dat er altijd een (hopelijk zo kort mogelijk) periode zal zijn dat productie van een vaccin de beperkende factor is voor verdeling van het vaccin over de wereld. Dit zal moeilijk te voorkomen zijn.
- Maar dat komt niet door het patent; het is simpelweg fysiek onmogelijk om in een keer voor de hele wereld voldoende vaccin te maken. Ik maak me hard via bijv. Maatschappelijk Verantwoord Licentieren principes dat toegang en betaalbaarheid voorop staan. Ook bij producten die door ontwikkeld worden door de industrie.

VWS – Directie: GMT

Fractie:

Kamerlid:

Vraagnr:

Q: Minister, dit klinkt allemaal als getreuzel

- Op dit moment is mijn prioriteit dat ingezet wordt op vaccin ontwikkeling. Zowel door private partijen als publieke partijen. We hebben vaccins nodig, en ik zet me dat die ontwikkeld gaan worden. Dat vind ik nu prioriteit.
- Door nu ondoordachte maatregelen te nemen die private partijen mogelijk weggagen uit het vaccin onderzoek, brengt de doelstelling om snel vaccins beschikbaar te krijgen voor de (Nederlandse) patient niet dichterbij. Daarom vraag ik uw Kamer om tijd om eea goed uit te werken.
- En natuurlijk staat bij mij nu al voorop dat toegang, prijs belangrijk zullen zijn.
- En dat ziet de industrie ook in. Zij zullen geen vaccin ontwikkelen dat niet ingekocht zal gaan worden.
- En afsluitend: Bij een octrooi wordt de kennis altijd openbaar. Dus er is geen monopolisering op kennis. En als het vaccin zelf onvoldoende beschikbaar wordt gemaakt, dan kan de overheid maatregelen nemen.